

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рецепція України в Західній Європі XI-XIX століть

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Філологія»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація Доктор філософії філології

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27.08. 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рецепція України в Західній Європі XI-XIX століть
Викладач (-і)	Ткачук Тамара Олексіївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	tamara.tkachuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom, Cisco Webex)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є рецепція України в Західній Європі починаючи від XI століття до епохи романтизму XIX століття. <u>Зміст дисципліни охоплює</u> методологічний і теоретичний досвід застосування рецептивної естетики, вивчення рецепції України у різні епохи культурного і літературного розвитку України і Західної Європи.	
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<u>Мета</u> вивчення дисципліни – ознайомити з методологічними і теоретичними засадами літературної рецепції, порівняльного літературознавства в Україні у контексті стрижневих проєкцій його зародження та еволюції. <u>Завданнями</u> даної дисципліни є підготовка дослідників літератури, здатних здійснювати літературознавче і загалом філологічне дослідження літературно-художніх явищ з обов'язковим залученням рецептивної і компаративної складової, що відповідає актуальним вимогам новітнього етапу розвитку філологічної науки.	
4. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність: Здатність ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності й пропонувати наукові та прикладні підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики Загальні компетентності: ЗК 1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей. ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики й принципів академічної доброчесності. ЗК 7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво, мотивувати колективну діяльність, спроможність застосовувати стимули та інші soft skills. та в науковій дослідницькій діяльності, розробляти методичне забезпечення навчального процесу у філологічній галузі. Фахові компетентності: ФК 1: Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, опанування термінології та методології з досліджуваного наукового напрямку.	

ФК 2: Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й узагальнення інформації, систематизації та інтерпретації фактичного матеріалу для проведення самостійних наукових досліджень у галузі філології.

ФК4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

ФК6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

ФК10. Здатність здійснювати викладацьку діяльність в межах спеціальності «Філологія».

5. Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 1 Здатність на основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 2: Знати основні класичні та новітні філологічні теорії та концепції, фундаментальні праці з обраного наукового напрямку, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових досліджень, вміти ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з філології, розуміти актуальність теоретичних і практичних проблем в галузі дослідження.

ПРН 3: Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН 4: Обирати адекватну до предмета філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 5. Дотримуватись норм наукової етики та принципів академічної доброчесності при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПРН 12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

Уточнені результати навчання:

- здатність самостійно орієнтуватися і визначати основні віхи рецепції України у Західній Європі XI-XIX століть;
- здатність визначати особливості індивідуальних рецептивних і компаративних методик чільних представників європейського і українського літературознавства;
- здатність коректно застосовувати методологічний досвід та термінологічний апарат сучасної літературознавчої компаративістики й рецептивної естетики;
- здатність застосовувати у практиці власного наукового дослідження рецептивну й компаративну компоненту;
- здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння шляхом опрацювання новітніх джерел з тематики курсу.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		20	
семінарські заняття		10	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Вибірковий
III	035 Філологія	2	В
Тематика навчальної дисципліни			

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Семінарське заняття	Самостійна робота
Тема 1. Вивчення західноєвропейської україніки. Літературознавча компаративістика й рецептивна естетика як галузь сучасної науки про літературу: загальна характеристика (визначення, засади і функції, роль і значення в структурі сучасного літературознавства)	2		4
Тема 2. Рецепція Київської Русі в західноєвропейських джерелах. Західноєвропейські джерела, у яких знаходить підтвердження концепція Київської Русі як вихідного етапу історії України.	2		4
Тема 3. Історична ономастика України й українського народу у часи Київської Русі. Етноніми «Україна» й «українці».	2		4
Тема 4. Особливості термінів «Русь» і «руський».	2		4
Тема 5. Рецепція «Київської Русі» у Західноєвропейських літературних пам'ятках.	2		4
Тема 6. «Руський відгомін» у західноєвропейській художній літературі XI-XII ст.	2		4
Тема 7. Образ Київської Русі у німецьких епічних поемах і у французькому епосі XIII-XIV ст.	2		4
Тема 8. У Західних джерелах доби Бароко.	2		4
Тема 9. «Енеїда» І.Котляревського як епохальне явище в зародженні українського перекладу.	2		4
Тема 10. Європейське мистецтво у творчій рецепції Тараса Шевченка.	2		4
Тема 11. А.Міцкевич і літературний процес в Україні		2	4
Тема 12. Гетьман Іван Мазепа – романтичний герой у західноєвропейському письменстві		2	4
Тема 13. Англійський бард Джордж-Ноел-Гордон Байрон а українській проєкції.		2	4
Тема 14. Слов'янські та козакофільські мотиви у творчій спадщині Проспера Меріме.		2	4
Тема 15. Рецепція України у творчості Жермени де Сталь, Оноре де Бальзака, Ю.Фріча.		2	4
Загальна к-сть годин	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя		

	Стефаника”» (URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protseesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka».pdf). Оцінювання здійснюється у формах поточного та підсумкового контролю.
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність та робота на усіх 5 заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом і набрав не менше 50 балів.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік. Форма здачі - усна. Оцінюється володіння теоретичним матеріалом, вміння вести дискусію з проблемних питань та здатність проектувати матеріал курсу на площину власної наукової роботи
8. Політика навчальної дисципліни	
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до „Положення 1” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагиату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf) і „Положення 2” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)	
9. Рекомендована література	
1. Грицик Л. В. Українська компаративістика: концептуальні проєкції. Донецьк: Юго-Восток, 2010. 299 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1GKBxBtD2bFM3cWOM76i0XTX6s101Ftk/view?usp=sharing 2. Матвійшин В. Український літературний європеїзм: монографія. К. ВЦ «Академія», 2009. 264 с. 2. Наливайко. Очіма Заходу: Рецепція України в Західній Європі XI-XVIII ст- К., Основи. 1998. 566 с. URL: http://litopys.org.ua/ochyma/ochrus.htm 3. Національні варіанти літературної компаративістики. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1wVQDaQ3o3vfBPITsovjN3jP-JEWRHQ-v/view?usp=sharing 4. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / за ред. Д. Наливайка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1n0BdDIZQ-ujwLvE7_ShU3K55S7RoBWl8/view?usp=sharing	
Словники	
1. Літературознавча енциклопедія: У 2-т. / [автор-укладач Ковалів Ю. І.]. К.: Видавничий центр „Академія”, 2007. 2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. К.: ВЦ «Академія», 2006. 752 с. 3. Новий довідник: Українська мова та література. К.: ТОВ «КАЗКА», 2005. 864 с. 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [кер. проєкту А. Волков]. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с. 5. Шалагінов Б. Б. Романтичний словник: До історії понять і термінів раннього німецького романтизму / Б. Б. Шалагінов К.: НаУКМА, 2010.	

Підручники і методичні посібники

1. Васильєв Є. Романтизм // Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. С. 370–378.
2. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття) / [посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. 224 с.
3. Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. С. 250–256.
4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
5. Девдюк І.В. Історія зарубіжної літератури XIX – XX ст Методичні рекомендації до практичних занять / І. В. Девдюк, Н. Я. Яцків. – Івано-Франківськ: 2004.
6. Наливайко Д. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Наливайко Д., Шахова К. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.
7. Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. 360 с.

Викладачка: Ткачук Тамара Олексіївна, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства
